

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ

ΠΕΔΜΕΔΕ
Αρ. Πρ.: 585 Ημερ. 8.3.2018
Πρόεδρος .....
Γεν. Γραμ. ....

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
P.O. BOX 5108, Jeddah 21 422
Tel: 00966 12 66 90 824
E-Mail: ecocom-jeddah@mfa.gr

ΑΔΙΑΒΑΘΜΗΤΟ – ΚΑΝΟΝΙΚΟ
Τζέντα, 8 Μαρτίου 2018
Α.Π.Φ. 750.5.ΑΣ 160

ΠΡΟΣ : Ως πίνακας αποδεκτών

ΚΟΙΝ : Ως πίνακας αποδεκτών

ΘΕΜΑ : “Ο κατασκευαστικός κλάδος και ο κλάδος των δομικών υλικών στην αγορά της Σαουδικής Αραβίας”.

Αναφερόμενος στο θέμα παραθέτω αναλυτικά στοιχεία για την εικόνα της εγχώριας Σαουδαραβικής αγοράς για τις κατασκευές και τα δομικά υλικά, την εν γένει δυναμική του κατασκευαστικού – τεχνικού κλάδου, τον αριθμό των μεγάλων έργων που είτε ήδη υλοποιούνται είτε βρίσκονται στο πρώτο στάδιο υλοποίησής τους καθώς και άλλα ενδιαφέροντα, προς αξιολόγηση, στοιχεία.

Την συγκεκριμένη μελέτη επιμελήθηκε το τμήμα ερευνών και μελετών των διοργανωτών της διεθνούς κλαδικής εκθέσεως “BIG5SHOW – JEDDAH”, “DMG EVENTS”. Η συγκεκριμένη διεθνής κλαδική έκθεση πραγματοποιείται σε ετήσια βάση στην Τζέντα και συγκεντρώνει σημαντικό αριθμό εμπορικών επισκεπτών και εκθετών από διάφορες στην οποία συμμετέχει ανελλιπώς τα τελευταία χρόνια και η χώρα μας με εθνικό περίπτερο.

Η συγκεκριμένη μελέτη σας αποστέλλεται σε ηλεκτρονική μορφή με σκοπό την ενημέρωση των ενδιαφερόμενων μελών σας, ενώ συγχρόνως έχει αναρτηθεί στην διαδικτυακή πύλη του Υπουργείου Εξωτερικών www.agora.mfa.gr και είναι στην διάθεση του κάθε ενδιαφερόμενου.

Ο Προϊστάμενος

Θεόδωρος Ευπολιάς

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΣΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ

Ο ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ ΚΑΙ Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ

1. Εισαγωγή

Η εγχώρια Σαουδαραβική αγορά στον κατασκευαστικό – τεχνικό κλάδο παρουσιάζει σημάδια σταδιακής ανάκαμψης μετά από μία μακρά, σχετικά, περίοδο ύφεσης και στασιμότητας κυρίως λόγω των χαμηλών τιμών του πετρελαίου και της αυστηρής δημοσιονομικής πολιτικής και των μέτρων λιτότητας τα οποία έλαβε η Σαουδαραβική κυβέρνηση, μέτρα τα οποία εφαρμόζονται την τελευταία διετία 2016-2017.

Η Σαουδική Αραβία είναι η μεγαλύτερη σε πληθυσμό χώρα-μέλος του Συμβουλίου Συνεργασίας του Κόλπου (GCC Countries), με πληθυσμό 33 εκατομμύρια κατοίκους. Η συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού συγκεντρώνεται στα μεγάλα αστικά κέντρα, κέντρα τα οποία με την πάροδο του χρόνου εξελίσσονται σε μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα. Η συνεχής αύξηση του πληθυσμού και η σταδιακή επέκταση των μεγάλων αστικών κέντρων, Ριάντ, Τζέντα, Νταμάμ, Μέκκα, Μεδίνα, Τομπούκ και άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας αυξάνουν τις απαιτήσεις και ανάγκες για παροχή στον αυξανόμενο πληθυσμό υπηρεσιών, όπως στους τομείς της υγείας, της εκπαίδευσης, της ενέργειας, της ύδρευσης και αποχέτευσης, του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου και άλλων μεγάλων έργων υποδομών.

Οι δημογραφικές εξελίξεις δημιουργούν νέες συνθήκες και ανάγκες κυρίως στους τομείς των κατασκευών στα μεγάλα αστικά κέντρα και των μεταφορών, δύο τομείς που θα επικρατήσουν στην αναπτυξιακή πορεία της χώρας για τα επόμενα χρόνια. Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η ηλιακή ενέργεια και οι λεγόμενες “έξυπνες πόλεις-smart cities” είναι οι εναλλακτικές λύσεις που ενδείκνυνται για την ικανοποίηση των αναγκών του πληθυσμού στα μητροπολιτικά κέντρα της χώρας και θα αποτελέσουν την αιχμή του δόρατος στην μεταρρυθμιστική προσπάθεια της κυβέρνησης και την οριστική απεξάρτηση της εγχώριας οικονομίας από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου.

Από τα τέλη 2014 και τα επόμενα χρόνια ο κατασκευαστικός κλάδος και ο κλάδος των δομικών υλικών άρχισαν να παρουσιάζουν τις πρώτες σοβαρές ενδείξεις στασιμότητας και ύφεσης, καθώς πολλά από τα μεγάλα έργα για την υλοποίηση των οποίων χρειαζόταν κρατική χρηματοδότηση, είτε διακόπηκαν τελείως είτε η υλοποίησή τους προχωρά με πολύ αργούς ρυθμούς. Η πετρελαϊκή κρίση σε διεθνές επίπεδο με τις εξαιρετικά χαμηλές τιμές του πετρελαίου στις διεθνείς αγορές και η δραστική μείωση των δαπανών του κεντρικού προϋπολογισμού οδήγησαν σε αναγκαστική προσαρμογή της οικονομίας προς τις νέες ανάγκες και απαιτήσεις. Η επιβράδυνση των ρυθμών υλοποίησης των έργων ή η πλήρης διακοπή τους, σε συνδυασμό με την συνεχώς

*ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ*

μειούμενη ζήτηση σε δομικά υλικά και η αδυναμία αρκετών μικρότερων επιχειρήσεων να ανταποκριθούν στις νέες αυξημένες υποχρεώσεις τους, οδήγησαν αρκετές από αυτές σε πολύ χαμηλότερα επιχειρησιακά περιθώρια, σε σύγκριση με το παρελθόν, καθώς και σε δραστική συμπίεση των κερδών τους. Αρκετές από αυτές επίσης οδηγήθηκαν βίαια σε σημαντική μείωση του προσωπικού τους, μέσω μαζικών απολύσεων και μείωση των απολαβών των εργαζομένων.

Συγχρόνως οι όροι δανεισμού των επιχειρήσεων από τις τράπεζες, κυρίως με την μορφή επιχειρηματικών δανείων, έγιναν πολύ αυστηρότεροι κυρίως μέσω περιορισμένης πρόσβασης σε νέα κεφάλαια καθώς και σε περιορισμό του χρόνου αποπληρωμής των επιχειρηματικών δανείων, από 120 έως και μέχρι 180 ημέρες. Αποτέλεσμα όλων των ανωτέρω και των αρνητικών εξελίξεων που παρατηρούνται ακόμη και σήμερα, αρκετές επιχειρήσεις, πέραν των ανωτέρω περιορισμών στους οποίους αναγκάστηκαν να υποχρεωθούν, μείωση του προσωπικού τους, καθυστέρηση στην αποπληρωμή διαφόρων υποχρεώσεών τους ή ακόμη και καθυστέρηση της μισθοδοσίας των εργαζομένων, πολλές από αυτές προχώρησαν ακόμη και σε διακοπή της λειτουργίας τους.

2. Κατασκευαστικά Έργα στην Σαουδική Αραβία

Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία που δημοσιεύονται στο σύνολο της επικράτειας της Σαουδικής Αραβίας υπάρχουν περισσότερα από 4.700 κατασκευαστικά έργα με συνολική εκτιμώμενη αξία 852,3 δις δολάρια. Μεταξύ των άλλων υπάρχουν 170 ενεργά έργα συνολικής αξίας 1 δις δολαρίων τα οποία αποτελούν το 70% περίπου όλων των ενεργών έργων στη χώρα. Μερικά από τα σημαντικά έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη είναι το έργο “Oil-to-Chemicals” στην πόλη Yanbu, συνολικής αξίας 30 δις δολαρίων και το έργο “Al Faisaliya City” στην Μέκκα, συνολικής αξίας 25 δις δολαρίων. Η πλειοψηφία των έργων εξελίσσεται, έστω και με αργούς ρυθμούς, με πολλά από τα έργα αυτά να βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο υλοποίησής τους, ποσοστό 60% περίπου του συνόλου των έργων στη χώρα.

Η συνολική αξία αυτών των έργων ανέρχεται στα 289 δις δολάρια και αποτελούν το 30% όλων των υπό κατασκευή έργων στο σύνολο της επικράτειας της χώρας. Σε συνέχεια των ανωτέρω 2.736 έργα βρίσκονται είτε στο στάδιο της προκήρυξης μειοδοτικού διαγωνισμού είτε στο στάδιο υλοποίησής τους και προβλέπεται να ολοκληρωθούν στα επόμενα πέντε χρόνια. Μεταξύ των έργων αυτών ένα 30% ολοκληρώθηκαν μέσα στο 2017 ενώ ένα 45% περίπου αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το 2019. Έργα συνολικής αξίας 284,3 δις δολαρίων βρίσκονται σε αρκετά πρώιμο στάδιο υλοποίησής τους είτε αναμένεται η πραγματοποίηση νέων επενδύσεων ώστε να καταστεί δυνατή η ολοκλήρωσή τους. Επίσης 700 έργα προβλέπεται να ξεκινήσουν στο κοντινό μέλλον με προοπτική ολοκλήρωσής τους έως και πριν από το 2022.

*ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ*

3.Εξελίξεις στον κατασκευαστικό κλάδο ανά τομέα δραστηριότητας

3.1. Αστικός Κατασκευαστικός Τομέας

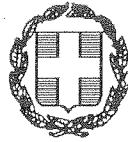
Στον αστικό κατασκευαστικό τομέα περιλαμβάνονται, έργα όπως εκσυγχρονισμός του οδικού δικτύου στα μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας, κατασκευές νέων κτηριακών εγκαταστάσεων, νοσοκομεία, μεγάλα εμπορικά κέντρα, Super-Markets, Hyper-Markets, κτήρια για θρησκευτική λατρεία, σύγχρονα ιατρικά και διαγνωστικά κέντρα, σχολεία και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, κέντρα και χώροι για ψυχαγωγία και διασκέδαση.

Η πλειοψηφία των έργων που αφορούν τα μεγάλα αστικά κέντρα είναι κυρίως η κατασκευή μεγάλων οικοδομικών συγκροτημάτων, κατοικίες και χώροι επαγγελματικής στέγης καθώς και μεγάλα εμπορικά κέντρα. Οι δύο αυτές κατηγορίες έχουν εκτιμώμενη συνολική αξία 273 δις δολάρια περίπου, ενώ κατέχουν ποσοστό 65% του συνόλου των έργων στα μεγάλα αστικά και μητροπολιτικά κέντρα. Η κατασκευή οικοδομικών συγκροτημάτων περιλαμβάνει κυρίως κατασκευές νέων συγκροτημάτων κατοικιών και χώρων επαγγελματικής στέγης. Οι κατοικίες συνήθως έχουν από έναν έως και τρεις ορόφους, οι μεσαίου μεγέθους κατασκευές από 4 έως και 14 ορόφους και οι μεγάλοι μεγέθους κατασκευές από 15 ορόφους και πλέον.

Επίσης σημαντική χρηματοδότηση και ροή κεφαλαίων αφορούν στην κατασκευή μεγάλων εμπορικών κέντρων και συγκροτημάτων, όπου συνδυάζονται κατοικίες και εμπορικά κέντρα, χώροι θρησκευτικής λατρείας, νοσοκομεία και άλλες μονάδες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, σχολεία και άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα, κέντρα ψυχαγωγίας και διασκέδασης. Παρόλο που τα μεγάλα έργα σε αστικές περιοχές καλύπτουν ποσοστό μικρότερο του 2% επί του συνόλου των έργων στην επικράτεια της Σαουδικής Αραβίας, σχεδόν 17 εξ αυτών είναι συνολικής αξίας 1 δις δολαρίων ή και περισσότερο και καλύπτουν ποσοστό 90% και πλέον όλων των έργων σε αυτή την κατηγορία.

Τα έργα που προορίζονται για θρησκευτικούς σκοπούς, κυρίως χώροι και κτίσματα θρησκευτικής λατρείας, καλύπτουν ποσοστό 8% των συνολικών επενδύσεων που αφορούν στον συγκεκριμένο τομέα, γεγονός που δικαιολογείται από τα έργα επέκτασης του ιερού "Haram Mosque" στη Μέκκα, συνολικής αξίας 21,3 δις δολαρίων, έργο το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη.

Στον τομέα του θρησκευτικού τουρισμού και της φιλοξενίας τα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη ή πρόκειται να υλοποιηθούν στο άμεσο ή στο προσεχές μέλλον

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΣΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

καλύπτουν ποσοστό 14% της αξίας των έργων στη χώρα. Στο τομέα αυτό περιλαμβάνονται κατασκευές νέων σύγχρονων ξενοδοχειακών μονάδων, resorts και άλλα παρόμοια έργα στις μεγάλες πόλεις, όπως Riyadh, Jeddah, Makkah, Dammam, Al Khobar. Τα υπόλοιπα έργα αφορούν στην κατασκευή νέων ξενοδοχειακών και τουριστικών μονάδων, σχολείων, εμπορικών κέντρων και επαγγελματικών χώρων, κέντρων ψυχαγωγίας και διασκέδασης, κέντρων υγείας και νοσοκομείων σε άλλες μικρότερες αστικές ή ημι-αστικές περιοχές.

3.2. Κατασκευές – Τομέας μεταφορών

Στον τομέα των μεταφορών η πλειοψηφία των έργων αφορούν στην πραγματοποίηση επενδύσεων στον εκσυγχρονισμό του υπάρχοντος σιδηροδρομικού δικτύου με ποσοστό 70% της αξίας του συνόλου των έργων. Τα έργα που αφορούν στο οδικό δίκτυο αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος των έργων, η πλειοψηφία των οποίων γίνεται στην ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας Ριάντ, ενώ συγχρόνως μία σειρά σημαντικών οδικών έργων πραγματοποιούνται και σε άλλες μεγάλες πόλεις, όπως Jeddah, Makkah, Hail, Medinah και στην περιοχή Asir. Η συνολική εκτιμώμενη αξία των οδικών έργων ανέρχεται στα 22 δις δολάρια, με ποσοστό λιγότερο του 15% επί του συνόλου των έργων στον τομέα των μεταφορών.

Στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών περιλαμβάνονται το έργο επέκτασης (φάση 2) του διεθνούς αεροδρομίου της Τζέντας (King Abdulaziz International Airport), συνολικής αξίας 2 δις δολαρίων και η κατασκευή του νέου διεθνούς αεροδρομίου της Μέκκας, συνολικής αξίας 1 δις δολαρίων (Qunfudah Airport). Η συνολική αξία των έργων στις αεροπορικές μεταφορές ανέρχεται στο 10% περίπου της συνολικής αξίας των έργων στον συγκεκριμένο τομέα.

Τέλος στο τομέα των θαλάσσιων μεταφορών η Σαουδαραβική κυβέρνηση προχωρά σε μία σειρά επενδύσεων σε διάφορες περιοχές της χώρας, όπως Yanbu, Rabigh, Jubail και Jizan, όπου πραγματοποιούνται έργα εκσυγχρονισμού και επέκτασης των λιμενικών εγκαταστάσεων που υπάρχουν στις περιοχές αυτές. Σημαντικά έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη την συγκεκριμένη χρονική περίοδο είναι η κατασκευή νέου βιομηχανικού λιμένος στην “Jizan Economic City”, συνολικού προϋπολογισμού 1,4 δις δολαρίων και οι εργασίες εκσυγχρονισμού του “Ras Al Khour Maritime Complex”, συνολικού προϋπολογισμού 800 εκατομμυρίων δολαρίων.

3.3. Τομέας Πετρελαίου και Φυσικού Αερίου – Κατασκευές

Η Σαουδαραβική Κυβέρνηση, παρόλες τις αρνητικές εξελίξεις που καταγράφονται το τελευταίο χρονικό διάστημα στην διεθνή αγορά πετρελαίου και φυσικού αερίου, μείωση των τιμών με ταυτόχρονη μείωση της παραγωγής, εξακολουθεί

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

να ενισχύει τον συγκεκριμένο τομέα και να υλοποιεί νέες επενδύσεις που αφορούν κυρίως στην εξόρυξη και παραγωγή καθώς και στην επεξεργασία πετρελαίου.

Η πλειοψηφία των νέων έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη είναι στην περιοχή των πόλεων Dammam & Jubail, στην ανατολική και νοτιό-ανατολική περιφέρεια της Σαουδικής Αραβίας, όπου συγκεντρώνεται ποσοστό 50% και πλέον του συνόλου των έργων που κατασκευάζονται στον συγκεκριμένο τομέα. Χαρακτηριστικά τα πλέον σημαντικά έργα είναι το “Fadhili Gas Plant” στο Dammam συνολικού προϋπολογισμού 2 δις δολαρίων και το “Hasbah Offshore Gas Field Expansion” στην περιοχή “Wasit Gas Development” στην πόλη Tabouk, στην βόρεια περιφέρεια της χώρας κοντά στα σύνορα με την Ιορδανία, συνολικού προϋπολογισμού 1,6 δις δολαρίων.

Παράλληλα με τα ανωτέρω έργα κατασκευάζονται και τέσσερα μεγάλα έργα υποδομών, υποστηρικτικά των εγκαταστάσεων εξόρυξης, διύλισης και επεξεργασίας του πετρελαίου. Το κάθε ένα από αυτά έχει προϋπολογισμό συνολικού ύψους 100 εκατομμυρίων δολαρίων και αφορούν στις περιοχές “Fadhili Gas Plant” στην πόλη Dammam, συνολικής αξίας 1,5 δις δολαρίων καθώς και το έργο στην περιοχή “Waad Al Shimal Mining City in Al Azar”, συνολικής αξίας 500 εκατομμυρίων δολαρίων.

3.4. Κατασκευές – Βιομηχανία

Οι βιομηχανικές μονάδες παραγωγής και μεταποίησης έχουν την μεγαλύτερη συμμετοχή στις επενδύσεις που πραγματοποιούνται στον βιομηχανικό τομέα, καθώς τα περισσότερα από τα έργα αυτά αφορούν στην κατασκευή μεγάλων βιομηχανικών εγκαταστάσεων. Χαρακτηριστικά από τις 65 εγκαταστάσεις παραγωγής και μεταποίησης, 19 περίπου έχουν προϋπολογισμό 1 δις δολαρίων ή και περισσότερο, ενώ αποτελούν πάνω από το 50% της συνολικής αξίας των έργων που κατασκευάζονται στους τομείς της ελαφράς και βαριάς βιομηχανίας.

Οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης αποτελούν το 22% του συνόλου των έργων και το 12% των συνολικών επενδύσεων στον συγκεκριμένο τομέα. Η πλειοψηφία των εγκαταστάσεων αποθήκευσης τείνουν να είναι έργα σχετικά μικρής αξίας, για παράδειγμα από τα 56 έργα αποθήκευσης περίπου τα 45 έχουν συνολική αξία 10 εκατομμυρίων δολαρίων. Τα μεγάλα κατασκευαστικά έργα, γνωστά ως mega-projects, είναι σχετικά λίγα και η χρηματοδότησή τους χρήζει μεγάλων κεφαλαιακών ενισχύσεων. Από τα 14 συνολικά μεγάλα κατασκευαστικά έργα, μόνο δύο έχουν αξία μικρότερη των 100 εκατομμυρίων δολαρίων, ενώ η πλειοψηφία των μεγάλων έργων βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο υλοποίησής τους.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ

Τέλος οι κατασκευές βιομηχανικών εργαστηρίων, κέντρων παροχής υπηρεσιών και άλλων παρεμφερών εγκαταστάσεων παροχής υπηρεσιών αντιπροσωπεύουν ένα συνεχώς αυξανόμενο τμήμα της βιομηχανίας με σχεδόν το 75% των υπό κατασκευή νέων έργων να βρίσκεται στα αρχικά στάδια κατασκευής.

3.5. Κατασκευές – Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας

Τα υψηλότερα σε αξία έργα στον τομέα των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας είναι οι μεγάλες εργοστασιακές μονάδες που κατασκευάζονται σε διάφορες περιοχές της χώρας και αποτελούν περίπου το 83% του συνόλου των επενδύσεων στον συγκεκριμένο τομέα. Διάφοροι τύποι έργων, όπως οι σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, οι εγκαταστάσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και τα ανεξάρτητα δίκτυα ύδρευσης και φυσικού αερίου ανέρχονται σε 53 δις δολάρια περίπου, αντιπροσωπεύοντας το 75% περίπου του συνόλου των έργων στον συγκεκριμένο τομέα. Τα δίκτυα διανομής αποτελούν το μεγαλύτερο αριθμό έργων με 163 έργα περίπου για δίκτυα αποχέτευσης, 97 έργα για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και ηλεκτροδότησης μεγάλων αστικών κέντρων και 87 έργα για κατασκευή δικτύων διανομής και παροχής πόσιμου νερού. Πολύ λιγότερα έργα αφορούν σε κατασκευή δικτύων ψύξης με πολύ χαμηλότερη συνεισφορά στο χαρτοφυλάκιο των έργων για υπηρεσίες κοινής ωφέλειας στη χώρα.

Τα περισσότερα από τα έργα αυτά κατασκευάζονται στο Ριάντ και στις άλλες τρεις μεγάλες πόλεις της χώρας, Jeddah, Dammam, Makkah. Τα έργα στις τέσσερις μεγάλες πόλεις αντιπροσωπεύουν το 60% σχεδόν του συνόλου των έργων που αφορούν στις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας και τις βασικές για μεγάλα τμήματα του πληθυσμού υποδομές.

Όσον αφορά τέλος την κατηγορία φραγμάτων και δεξαμενών, αυτά κατέχουν ένα αρκετά μικρό ποσοστό με μόνο δύο έργα αξίας άνω των 100 δις δολαρίων. Τα δύο αυτά έργα αφορούν το δίκτυο υδροδότησης της πρωτεύουσας Ριάντ, σε δύο διαφορετικές φάσεις. Η φάση 1, αξίας 480 εκατομμυρίων δολαρίων και η φάση 2, αξίας 693 εκατομμυρίων δολαρίων, αφορούν στην κατασκευή έργου για εξασφάλιση στρατηγικών αποθεμάτων πόσιμου νερού και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, όπως παρατεταμένες περίοδοι ανομβρίας ή και άλλα έκτακτα φυσικά φαινόμενα.

3.6 Κατασκευαστικός τομέας – Κατασκευές ανά πολεοδομικό συγκρότημα

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο τομέας των κατασκευών ανά πολεοδομικό συγκρότημα και ειδικότερα στις μεγάλες πόλεις της χώρας, Riyadh, Jeddah, Dammam, Makkah. Πιο αναλυτικά η κατάσταση έχει ως εξής:

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

Το Ριάντ συγκεντρώνει την πλειοψηφία των μεγάλων έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη και αποτελούν πάνω από το 25% του συνόλου των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων στη χώρα. Η συνολική εκτιμώμενη αξία των έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη υπολογίζεται στα 187 δις δολάρια περίπου και αντιπροσωπεύουν το 22% της συνολικής αξίας των έργων.

Το Dammam είναι η δεύτερη δυναμικότερη αγορά της χώρας στα δομικά υλικά και στον κατασκευαστικό – τεχνικό τομέα γενικότερα και συγκεκριμένα σε έργα στο τομέα του πετρελαίου και του φυσικού αερίου, συγχρόνως με αρκετά έργα στον τομέα της βιομηχανίας.

Η ιερή πόλη της Μέκκας έχει συνολικά 249 έργα τα οποία αποτελούν μόνο το 5% του συνόλου των ενεργών έργων στην Σαουδική Αραβία. Σε όρους δολαρίου η αξία των ενεργών έργων αποτελεί ποσοστό 13% και πλέον των συνολικών επενδύσεων που πραγματοποιούνται στον κατασκευαστικό τομέα σε όλη τη χώρα. Ο λόγος των διακυμάνσεων αυτών μεταξύ του συνολικού εκτιμώμενου αριθμού και της αξίας των έργων οφείλεται σε 18 έργα υψηλής αξίας, της τάξεως του 1 δις δολαρίων ή και περισσότερο, συμπεριλαμβανομένων 5.000 οικιστικών μονάδων, έργο το οποίο βρίσκεται στο αρχικό στάδιο ανάπτυξης.

Τέλος η Τζέντα έχει την τέταρτη μεγαλύτερη αγορά κατασκευών κυρίως στην κατασκευή κατοικιών και εμπορικών κέντρων. Στα μεγαλύτερα έργα συμπεριλαμβάνεται η ανακατασκευή της περιοχής Al Ruwais, συνολικής αξίας 13,3 δις δολαρίων.

Τα έργα που βρίσκονται σε εξέλιξη στα τέσσερα μεγάλα αστικά κέντρα συγκεντρώνουν έναν αρκετά μεγάλο αριθμό κεφαλαίων τα οποία και καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τις εξελίξεις και προοπτικές του κατασκευαστικού κλάδου γενικότερα στην Σαουδική Αραβία. Πιο αναλυτικά η εικόνα έχει ως εξής:

Ριάντ – Riyadh

Η πρωτεύουσα της χώρας αποτελεί την μεγαλύτερη πυκνοκατοικημένη περιοχή με πληθυσμό που αγγίζει σχεδόν τα 8 εκατομμύρια κατοίκους. Οι τάσεις αύξησης του πληθυσμού δικαιολογούν την επέκταση των αστικών και ημιαστικών περιοχών όπου κατασκευάζονται νέα συγκροτήματα κατοικιών και νέα εμπορικά κέντρα με νέες σύγχρονες υποδομές καθώς και πολλά βοηθητικά έργα. Η πόλη του Ριάντ, ως διοικητικό και πολιτικό κέντρο της χώρας, παρέχει σημαντικές ευκαιρίες για πληθώρα νέων επενδύσεων στον κατασκευαστικό τομέα. Η πλειοψηφία των έργων αφορούν στην κατασκευή νέων συγκροτημάτων κατοικιών με ποσοστό 60% της συνολικής αξίας των έργων στη πόλη, ενώ σημαντικές επενδύσεις υλοποιούνται στο τομέα των μεταφορών

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΣΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

και στις υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Στο ευρύτερο πολεοδομικό συγκρότημα της Σαουδαραβικής πρωτεύουσας βρίσκονται σε εξέλιξη περισσότερα από 30 έργα αξίας 1 δις δολαρίων και πλέον για το κάθε ένα από αυτά ξεχωριστά, με ποσοστό 7% περίπου του συνόλου των έργων που πραγματοποιούνται στη πόλη.

Μερικά από τα έργα αυτά που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη είναι η γραμμή 1 του μετρό (6,5 δις δολάρια) και η γραμμή 3 (5,9 δις δολάρια). Η υψηλή προστιθέμενη αξία των έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη αναμένεται να συμβάλλει στην αναβάθμιση της πόλης, ενώ τα οικιστικά και εμπορικά κέντρα αναμένεται ότι θα εκσυγχρονίσουν ακόμη περισσότερο την εικόνα της πρωτεύουσας στο εγγύς και στο μακρινό μέλλον. Επίσης σχεδιασμός υπάρχει και για την κατασκευή μεγάλων αναπτυξιακών έργων, όπως η “Riyadh Smart City”, αξίας 5,6 δις δολαρίων και το “Mall of Saudi”, αξίας 3,2 δις δολαρίων τα οποία θα ενισχύσουν τον αστικό χαρακτήρα της πόλης.

Dammam – Νταμάμ

Η πόλη Dammam, η μεγαλύτερη στην Ανατολική Περιφέρεια της Σαουδικής Αραβίας, βρίσκεται στο κέντρο της μεγαλύτερης βιομηχανικής ζώνης της χώρας με σημαντικές εγκαταστάσεις άντλησης και διύλισης πετρελαίου και φυσικού αερίου. Η συντριπτική πλειοψηφία των επενδύσεων που πραγματοποιούνται, επικεντρώνονται κυρίως στον πετρελαϊκό τομέα και το φυσικό αέριο με ποσοστό 26% του συνόλου των έργων στην ευρύτερη περιοχή.

Η πόλη Dammam αποτελεί το εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο της Ανατολικής Περιφέρειας της Σαουδικής Αραβίας. Σημαντικές επενδύσεις είναι συνδεδεμένες με την ενίσχυση της τοπικής βιομηχανίας και των μεταφορών, τομείς που κατέχουν ποσοστό 24% και 11% αντίστοιχα των έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη στην ευρύτερη περιοχή. Η αγορά των κατασκευών και των έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη προσεγγίζουν ποσοστό 50% περίπου του συνόλου των έργων στην επικράτεια της χώρας, ενώ τα περισσότερα από τα έργα που πραγματοποιούνται αφορούν στην κάλυψη των αυξημένων ενεργειακών αναγκών των μεγάλων ενεργοβόρων βιομηχανικών μονάδων που είναι εγκατεστημένες στην περιοχή. Επίσης σημαντικά έργα αφορούν στο τομέα κάλυψης βασικών αναγκών, όπως συστήματα άρδευσης και αποχέτευσης, διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και μεγάλα έργα υποδομών.

Makkah – Μέκκα

Η πλειοψηφία των μεγάλων έργων που υλοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή της ιεράς πόλεως της Μέκκας καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων κυρίως στις αστικές και ημιαστικές περιοχές. Τα έργα αφορούν κυρίως συγκροτήματα κατοικιών, εμπορικά κέντρα, νέες υπερσύγχρονες ξενοδοχειακές μονάδες και άλλα.

**ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ**

Στο τομέα των μεταφορών υλοποιούνται είτε βρίσκονται σε αρχικό στάδιο 48 έργα, με ποσοστό 23% του συνόλου των επενδύσεων που αφορούν στον κατασκευαστικό τομέα. Η υλοποίηση των έργων αυτών θα συμβάλλει ουσιαστικά στην αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών που δημιουργούνται από την συνεχή αύξηση των μουσουλμάνων προσκενηντών. Στα έργα αυτά περιλαμβάνεται και η ολοκλήρωση της σιδηροδρομικής γραμμής που συνδέει τη Τζέντα με την Μεδίνα και την Μέκκα. Η φάση 2 του έργου έχει συνολική αξία 5 δις δολάρια και η φάση 3 έχει συνολική αξία 4,6 δις δολάρια.

Συγχρόνως σε προχωρημένα στάδια εκτέλεσης βρίσκονται και αρκετά έργα για παροχή ύδρευσης και ηλεκτρικής ενέργειας, κυρίως στις νέες αστικές και ημιαστικές περιοχές της ευρύτερης περιοχής. Στον τομέα της ηλιακής ενέργειας έχουν ήδη ανακοινωθεί νέα έργα κυρίως για την κατασκευή του μεγάλου έργου ηλιακής ενέργειας “Makkah Solar Power Plant” συνολικού προϋπολογισμού 640 εκατομμυρίων δολαρίων.

Συνολικά στην περιοχή της Μέκκας βρίσκονται είτε σε εξέλιξη είτε σε αρχικά στάδια υλοποίησης 80 έργα τα οποία αποτελούν το 36% του συνόλου των υπό κατασκευή έργων στην περιοχή.

Jeddah – Τζέντα

Η Τζέντα είναι η δεύτερη μεγαλύτερη σε πληθυσμό πόλη, μετά το Ριάντ, ενώ συγχρόνως έχει εξελιχθεί στο καθαρά επιχειρηματικό, εμπορικό και οικονομικό κέντρο της χώρας. Η συνεχής επέκταση της πόλης σε συνδυασμό με την αύξηση του πληθυσμού, αλλά και των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων που επίσης παρουσιάζουν μία συνεχή αύξηση έχουν καθιερώσει τη πόλη σε αμιγώς εμπορικό και επιχειρηματικό κέντρο, όχι μόνο στην Ερυθρά Θάλασσα και στην Δυτική Περιφέρεια της χώρας αλλά σε όλη την επικράτεια του Σαουδαραβικού Βασιλείου.

Η συντριπτική πλειοψηφία των έργων αφορά σε κατασκευές νέων συγκροτημάτων κατοικιών με ποσοστό 80% και πλέον του συνόλου των κατασκευαστικών δραστηριοτήτων στην πόλη. Ο τομέας του τουρισμού γνωρίζει πρωτοφανείς ρυθμούς ανάπτυξης κυρίως μέσω της οικιστικής αναβάθμισης του παραλιακού μετώπου της πόλης. Στην τουριστική ανάπτυξη της περιοχής περιλαμβάνονται και μεγάλες αλυσίδες ξενοδοχείων, όπως το “Fairmont the Jeddah Hotel and Resort”, συνολικής αξίας 399 εκατομμυρίων δολαρίων και το “Shangri-La Hotel”, συνολικής αξίας 150 εκατομμυρίων δολαρίων.

Ο τομέας των μεταφορών γνωρίζει επίσης σημαντική ανάπτυξη με τα έργα που προωθούνται στις αεροπορικές και οδικές μεταφορές, όπως η επέκταση του διεθνούς αεροδρομίου της πόλης “King Abdullah International Airport”, την κατασκευή νέου

*ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ*

οδικού δικτύου που θα περιλαμβάνει και την νέα εναέρια γέφυρα “Obhur Creek Bridge”, έργα τα οποία θα επιταχύνουν και θα διευκολύνουν τις μετακινήσεις του επιβατηγού κοινού και θα αποσυμφορήσουν το επιβαρυμένο κέντρο της πόλης. Η αξία των επενδύσεων για έργα που είτε βρίσκονται σε αρχικό στάδιο υλοποίησής τους είτε στο στάδιο του σχεδιασμού τους είναι σχεδόν η ίδια και κυμαίνεται στα 16,4 δις με 16,5 δις δολάρια αντίστοιχα, ενώ έργα συνολικής αξίας 17,6 δις δολαρίων βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο κατασκευής.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΚΕΕΕ, μέσω ημών)
2. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΕΒΕΑ)
(μέσω ημών)
3. ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΒΕΘ) (μέσω ημών)
4. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (μέσω ημών)
5. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
(ΕΒΕΘ) (μέσω ημών)
6. ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (ΒΕΘ), (μέσω ημών)
7. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ (μέσω ημών, με συν.)
8. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
(μέσω ημών)
9. ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (μέσω ημών)
10. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (μέσω ημών)
11. ΑΡΑΒΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ
(μέσω ημών)
12. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ (ΠΣΕ) (μέσω ημών)
13. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΕΒΕ) (μέσω ημών)
14. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ ΚΡΗΤΗΣ (ΣΕΚ) (μέσω ημών)
15. ΕΝΩΣΗ ΤΣΙΜΕΝΤΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (μέσω ημών)
16. ΕΝΩΣΗ ΧΑΛΥΒΟΥΡΓΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (μέσω ημών)
17. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ (μέσω ημών)
18. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΜΕΤΑΛΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΣΜΕ) (μέσω ημών)
19. ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΛΛΩΝ
(μέσω ημών)
20. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΟΝΩΣΗΣ (μέσω ημών)
21. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΩΝ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ (μέσω ημών)
22. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΕΡΑΜΟΠΟΪΑΣ (μέσω ημών)
23. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΥΑΛΟΥΡΓΙΚΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ (μέσω ημών)
24. ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ) (μέσω ημών)
25. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΣΑΤΕ)
(μέσω ημών)
26. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΤΑΞΕΩΝ (ΣΤΕΑΤ)
(μέσω ημών)
27. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΣΕΓΜ) (μέσω ημών)
28. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΔΕΣΜΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
(ΠΕΣΕΔΕ) (μέσω ημών)
29. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΛΗΠΤΩΝ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΠΕΔΜΕΔΕ) (μέσω ημών)

*ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΣΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ*

30. ΣΥΛΛΟΓΟ ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΜΕ) (μέσω ημών)
31. ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ (μέσω ημών)
32. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ (ΣΕΒ) (μέσω ημών)
33. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΣΒΒΕ) (μέσω ημών)
34. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ & ΠΕΙΡΑΙΑ (ΣΒΑΠ) (μέσω ημών)
35. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ (μέσω ημών)
36. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (μέσω ημών, με συν.)
37. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ & ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (μέσω ημών)
38. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΘΕΣΣΑΛΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (μ. ημών)
39. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ (μέσω ημών)
40. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΚΙΛΚΙΣ (μέσω ημών, με συν.)
41. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ & ΒΙΟΤΕΧΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΒΡΟΥ (μέσω ημών)
42. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ & ΒΙΟΤΕΧΝΙΩΝ ΝΟΤΙΟΥ ΕΒΡΟΥ (μέσω ημών)
43. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ & ΒΙΟΤΕΧΝΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΞΑΝΘΗΣ-ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ (μέσω ημών)
44. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (μέσω ημών)
45. ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ & ΒΙΟΤΕΧΝΙΩΝ ΝΟΜΟΥ ΡΟΔΟΠΗΣ (μέσω ημών)

*ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΣΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗΝ ΤΖΕΝΤΑ*

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Εξωτερικών

- Διπλωματικό Γραφείο κ. ΥΠΕΞ (μέσω ΥΠΕΞ)
- Διπλωματικό Γραφείο κ. ΑΝΥΠΕΞ (μέσω ΥΠΕΞ)
- Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέως ΔΟΣ & ΑΣ (μέσω ΥΠΕΞ)
- Γραφείο κ. Αναπλ. Γενικού Γραμμ. ΔΟΣ & ΑΣ (μέσω ΥΠΕΞ)
- Γραφείο κ. Β' Γενικού Διευθυντού (μέσω ΥΠΕΞ)
- B1, B3 & B8 Διευθύνσεις (μέσω ΥΠΕΞ)